

skabt en Tilstand, der grunder sig paa den almindelige Valgret. Vi have gjort det muligt for alle Grupper og Partier at virke i Forhold til den Tilslutning, de have hos Vælgerne. Vi have skabt dem de Vilkaar, de ikke havde i 1882. Det er en væsentlig Forskel. Det, vi nu gøre, er, at vi støtte og udvide Selvstyret i Byerne, for nu er det nødvendigt, efter at vi have skabt den almindelige Valgret, at faa slettet den sidste Skanse, den, der var en Indskrænkning af Selvstyret.

Naar det ærede Medlem fra Sorø siger, at vi gaa over ad Højre til, vil jeg dog bede det ærede Medlem overveje, om det er et Skridt i Retning ad Højre, naar vi afløse de kongevalgte Borgmestre og i deres Sted sætte folkevalgte Byraadsformænd. Jeg synes, det ærede Medlem fra Sorø selv har indrømmet, at det Forslag, vi ere i Færd med at behandle, ikke er et Forslag, som gaar i Højre-Retning, idet han sammen med sine Meningsfæller i Udvalget har tilraadet, naar Mindretallets Forslag forkastes, at stemme for Flertallets Forslag. Hvis det forholder sig saaledes, at vi ved dette Forslag foretage et Skridt i Højre-Retning, vilde det jo ud fra det ærede Medlems demokratiske og radikale Synspunkt være ganske forkert af ham at tilraade sine Meningsfæller at stemme for vort Forslag. Det forekommer mig, at denne Bemærkning om, at vi nu igen ere i Færd med at vandre ad Højre til, burde det ærede Medlem ikke have fremsat. (*Poul Christensen*: Siden i Fjor!) Siden i Fjor have vi jo endog gjort det, at vi slette den Bestemmelse i Tilsynspara-graffen i Købstadkommunallovens § 12, som man i Fjor i Købstadforeningen har taget mest Anstød af, den Bestemmelse, som man først og fremmest ønskede skulde fjernes.

Det ærede Medlem fra Rudkøbing siger, at han og hans Meningsfæller vare særdeles villige til at forhandle med os om en anden Form for Magistratsforretningernes Overgang til Byraadene og om den Ordning, som var paatænkt i Fjor, og at de ogsaa vare særdeles villige til at forhandle om at lade Tilsynet blive hos de folkevalgte Formænd i Stedet for at overføre det til Amtmanden. Men det er et lille oratorisk Fif, det ærede Medlem der benytter, naar det ærede Medlem fremstiller det, som om jeg skulde have sagt, at vi skulde have foretrukket det, det ærede Medlem her nævnte, fremfor det, vi have foreslaaet. Det have vi ingenlunde gjort. Men i min Paavisning af, at den Stil-

ling, Mindretallet i Aar indtager, ikke falder sammen med den Stilling, det har indtaget i Fjor eller de foregaaende Aar, var jeg nødt til at paavise, hvorledes deres Stilling var i Fjor. I denne Forbindelse var det, jeg sagde, at naar det endelig skulde være, maatte man foretrække den Ordning, Mindretallet var inde paa i Fjor fremfor den Ordning, det foreslaar i Aar, men dermed er slet ikke sagt, at jeg foretrækker den Ordning, Mindretallet foreslog i Fjor, fremfor den Ordning, vi have foreslaaet i Aar.

Det ærede Medlem fra Rudkøbing sagde i sit Forsvar for Borgmesternavnet, at dette Navn har gammel Tradition. Jeg indrømmer det. Men Navnet Formand har ogsaa gammel Tradition. Jeg indrømmer, at „Borgmester“ er en gammel Benævnelse, men jeg vil alligevel gøre gældende, at det Interesséfællesskab, der bestod i de danske Købstæder før 1660, ingenlunde kan sammenlignes med det, man nu kalder de kommunale Anliggender, der er saa vidt forskellige derfra, at en Sammenligning er ganske umulig. Jeg vil ogsaa gøre gældende, at det kommunale Selvstyre, vi have haft fra 1660 op gennem Tiderne til henimod 1862, var ikke et virkeligt Borgerstyre. Ja, maaske var det et Borgerstyre, men vi komme her til at tage i Betragtning, at Borgmesternavnet formodentlig er en Omskrivning for det tyske „Bürgermeister“. Og hvem var Borgerne i Byerne i de sidste 200 Aar? Det var ikke alle Byens Indbyggere. Naar man nævnte Borgerne i Byen, tænkte man saa paa Tjenestepiger og Arbejdere? Nej, ingenlunde. Man tænkte paa dem, der havde Valgret, men de, der havde Valgret i Byerne, vare kun dem, der havde Borgerskab og Ejendom. Det var altsaa en Overklasse indenfor Byerne. Og endnu den Dag i Dag tænker man, naar man taler om Borgere og Borgerskab, ganske vist paa noget, der ligger lavere i Forhold til Adel og Gejstlighed i gammel Forstand, jfr. den svenske Forfatterinde, som sætter borgerlig Stolthed overfor adeligt Hovmod, men naar man ser nedad, mener man med Talen om Borgerskab ikke alle Byens Indbyggere. Naar man taler om Borgerskab, og navnlig naar den socialdemokratiske Presse taler om Borgerskab, tænker man paa en Overklasse. Hvor tidt have vi ikke i den socialdemokratiske Presse læst, at naar Arbejderne drog forbi i 1ste Maj-Demonstrations-toget, sad Borgerskabet for nedrullede Gardiner. Det er et Navn, jeg synes, vi ikke behøve at holde paa, i hvert Fald ikke ud fra et demokratisk Synspunkt.